

Yang Yang Cai speelt Saint-Saëns' Vijfde Pianoconcert

Tung-Chieh Chuang dirigent
Yang Yang Cai piano

 21.10 Doetinchem
22.10 Arnhem
23.10 Enschede

programma

Hector Berlioz
(1803-1869)

Ouverture 'Le Corsaire'

Camille Saint-Saëns
(1835-1921)

Pianoconcert nr. 5 opus 103 in F 'Egyptische'
Allegro animato
Andante
Molto Allegro

Pauze

César Franck
(1822-1890)

Symfonie in d*
Lento - Allegro non troppo
Allegretto
Allegro non troppo

* met Wolfgang App ondersteuning

Orkest van
Gelderland
& Overijssel

toelichting

Ook componisten gaan wel eens op vakantie. Behalve rust is de nieuwe omgeving ook vaak een inspiratiebron voor nieuwe composities. Berlioz hield van Nice, Saint-Saëns overwinterde bijna jaarlijks in Noord-Afrika. En Franck? Hij voelde zich toch het gelukkigst op zijn orgel in de Parijse Sainte-Clotilde.

Nice

In 1831 was Hector Berlioz voor het eerst in Nice. Hij was woedend op zijn verloofde die zojuist hun relatie verbroken had, maar de zonnige levendigheid van de havenstad bracht hem weer bij zinnen. In september 1844 was hij er opnieuw om te genieten van een maandje vakantie na een uitzonderlijk drukke periode. Hij had zijn intrek genomen in de Tour Bellanda waar hij elke ochtend vanuit het raam de zon over de haven zag opkomen. Het inspireerde hem tot een van zijn meest sprankelende en zonnige orkestwerken, dat hij toepasselijk *Ouverture La tour de Nice* noemde. In de jaren daarna maakte hij een stevige revisie die erop neerkwam dat hij het gehele werk min of meer opnieuw componeerde. Ook veranderde hij de titel in *Ouverture Le Corsaire* naar het gelijknamige gedicht van de door hem zo bewonderde schrijver Lord Byron. Niet meer dan een geste, want inhoudelijk hebben muziek en gedicht niets met elkaar gemeen.

De zonnige levendigheid van de havenstad bracht hem weer bij zinnen.

Luxor

Waar Berlioz zich in zijn leven maar een enkele keer een ontspannen reisje kon veroorloven, was Camille Saint-Saëns dol op vakanties. Hij had er ook het geld voor. Als een echte toerist trok hij de wereld over, bezocht Rusland, Zuid- en Noord-Amerika en het verre Oosten. Maar vooral Noord-Afrika was favoriet en hij overwinterde er regelmatig. Zo ook in 1896, toen hij lange tijd in Egypte verbleef. Daar begon hij aan zijn *Vijfde Pianoconcert*, twintig jaar nadat hij het *Vierde* had voltooid. De exotische omgeving bood hem voldoende inspiratie om er een concert in Arabische sfeer van te maken. Het openingsdeel weerspiegelt de vrolijke bedrijvigheid van de oosterse souk waar kopers en verkopers opgewonden onderhandelen over de prijs van de koopwaar. Tijdens zijn winterverblijf maakte Saint-Saëns een boottocht over de Nijl in de buurt van Luxor. Het was een bijzondere excursie in de lome middagzon waarbij de antieke Egyptische tempelcomplexen aan hem voorbijtrokken, de krekels tussen het riet tsjirpten en de Egyptische roeiers hun traditionele liederen zongen. Een daarvan trof de componist in het bijzonder en bij gebrek aan papier noteerde hij de melodie snel op de manchet van zijn overhemd. Het werd de basis voor het andante waardoor het concert zijn bijnaam 'Egyptische' kreeg. Maar Saint-Saëns ging in dit middendeel zelfs een stapje verder, met een Chinees aandoend motiefje en een hint naar de Javaanse gamelan die hij enkele jaren daarvoor op de wereldtentoonstelling in Parijs had gehoord. De vrolijke finale was volgens Saint-Saëns een uiting van zijn vreugde over de zeereizen in het algemeen die hij op zijn vele tochten had gemaakt en die hij iedereen kon aanraden.

De première van het pianoconcert was voor Saint-Saëns een speciale aangelegenheid. Hij speelde het in de Parijse Salle Pleyel, waar hij vijftig jaar daarvoor als elfjarig wonderkind zijn glansrijke carrière begonnen was.

Parijs

Waren Berlioz en Saint-Saëns kleurrijke figuren in het Franse muziekleven, de van oorsprong Belgische César Franck was dat allerm minst. Hij leidde een relatief bescheiden bestaan in Parijs, al was hij er zeker geen onbekende figuur. Het gelukkigst was hij achter de toetsen van het imposante orgel in de Sainte-Clotilde van de beroemde bouwer Cavallé-Coll. Hij werd de grondlegger van de Franse romantische orgelschool met grote namen als Guilmant, Widor en Vierne; als docent aan het conservatorium had hij bekende leerlingen, onder wie Chausson, Duparc en Dukas, en werd door hen vertederend 'père Franck' genoemd. Hij was lid van de door Saint-Saëns in 1871 opgerichte Société Nationale de Musique, waarvan hij zelfs voorzitter werd, al was dat wel na een hoog opgelopen richtingstrijd waarbij de behoudende Saint-Saëns de eer aan zichzelf hield en de vereniging verliet. Maar het was wel diezelfde Saint-Saëns die Franck op het spoor van de symfonische muziek had gezet. In de loop der jaren componeerde hij een aantal orkestwerken met als hoogtepunt in 1888 zijn enige *Symfonie*. Binnen de weinige symfonieën die er in de negentiende eeuw in Frankrijk ontstonden, behoort ze met de *Fantastique* van Berlioz tot de onbetwiste top van het genre. Maar ook is het een symfonie met enkele bijzondere details. Zo heeft het werk, in tegenstelling tot de gebruikelijke vier, slechts drie delen. Ze zijn alle opgebouwd uit een enkel

motief uit de eerste maat van de langzame opening. Het is een kiemcel waaruit alle thema's en melodieën voortkomen, van het bewogen allegro van het eerste deel, via de melancholieke melodie van de althobo in het tweede deel tot de onstuimige fanfare uit de finale. Het middendeel heeft overigens een speciale opbouw, waarin Franck min of meer het tweede en derde deel van een klassieke symfonie combineert. In tempo en melodie is het een vrij langzaam deel, maar in ritme en vorm is het een scherzo, compleet met twee contrasterende secties.

César Franck leidde een relatief bescheiden bestaan in Parijs, al was hij er zeker geen onbekende figuur.

Maar hoe symfonisch ook, onmiskenbaar is ook de organist Franck in de muziek te ontdekken. In veel opzichten is de instrumentatie bloksgewijs opgebouwd, wat doet denken aan de diverse klavieren van het orgel. Ook de keuze van de instrumenten en combinaties daarvan zijn uitstekend te vertalen naar de diverse orgelregisters. Het mooiste bewijs hiervan is wel dat van deze symfonie diverse orgelbewerkingen bestaan die naadloos aansluiten bij het origineel. En eigenlijk is dat bijna vanzelfsprekend. Want was orgelbouwer Cavallé-Coll niet juist beroemd geworden om zijn grootse symfonische orgels?

foto: Marco Berggreve

biografie

Tung-Chieh Chuang

De jonge Taiwanese dirigent Tung-Chieh Chuang stamt uit een muzikale familie met twee professioneel musicerende ouders en een broer die hoorn speelt in een van de Berlijnse orkesten. Zelf studeerde hij orkestdirectie aan het beroemde Curtis Institute of Music in Philadelphia, waar hij in 2011 van zich deed horen toen hij een indrukwekkend benefietconcert dirigeerde ten bate van de slachtoffers van de aardbeving in Japan. Hij rondde zijn studie af aan de Hochschule für Musik Franz Liszt in Weimar. In 2021 werd hij benoemd tot chef-dirigent van het Taiwanese Universiteitsorkest. Met dat ensemble organiseerde hij de eerste symfonische flashmob van het land.

In de jaren daarna won hij diverse prijzen tijdens dirigentenconcoursen als de Sir Georg Solti International Conducting Competition in Frankfurt en de International Conducting Competition Jeunesses Musicales in Boekarest. Maar met zijn winst van de prestigieuze Malko Competition in Kopenhagen in 2015 trok hij de aandacht van de grote orkesten. Zo dirigeerde hij het Oslo Philharmonisch Orkest, de Dresdner Philharmonie en het Philharmonisch Orkest van Taiwan. Sinds 2021 is hij chef-dirigent van de Bochumer Symphoniker. Daaraan verbonden is hij ook artistiek leider van het Anneliese Brost Musikforum Ruhr. Bij Phion is hij dit seizoen voor het eerst te gast.

foto: Merlijn Doormerik

biografie

Yang Yang Cai

Ze is nog jong maar nu al behoort Yang Yang Cai tot de meest veelbelovende pianisten van ons land. Nog maar vijf jaar oud kreeg ze haar eerste pianolessen en kwam een paar jaar later onder de hoede van de befaamde pianopedagoog Jan Wijn. In die jaren won ze al diverse concoursen, waaronder tweemaal het Steinway Piano Concours en de Junior Finale van de Young Pianist Foundation. Bij deze organisatie won ze in 2019 de prestigieuze Grand Prix Yuri Egorov. In datzelfde jaar behaalde ze, met onderscheiding, haar diploma aan het Amsterdams Conservatorium. Ook volgde ze masterclasses bij onder anderen Igor Roma en Maria João Pires.

Momenteel vervolgt ze haar opleiding aan de Imola Piano Academy bij Enrico Pace.

Inmiddels heeft Yang Yang Cai diverse recitals en concerten op haar naam staan. Ze trad op in onder meer het Amsterdamse Concertgebouw en het Muziekgebouw aan 't IJ, was te gast op het Grachtenfestival en het Internationaal Kamermuziekfestival in Schiermonnikoog en was op televisie te zien bij Paul Witteman. Sinds 2017 is ze lid van het Amsterdam Piano Trio. Eind 2021 presenteerde ze haar eerste cd met werk van onder anderen Chopin, Rachmaninov en Mozart.

beleef

Kamermuziekconcerten 2022-2023

Prachtige, intieme kamermuziekconcerten van Phion. Elk concert brengt een verrassend element om van te genieten. Te zien en te horen bij de kleinere podia in Gelderland en Overijssel.

Kijk voor het gehele programma, speeldata en het kopen van tickets op phion.nl/concerten/kamermuziek

Kamermuziek
met een
twist

25.11.2022 - 04.12.2022

Rebelse schoonheid

Phion ensemble
o.l.v. Alexander de Blaeij
Martina Prins sopraan

03.02.2023 - 26.02.2023

Schubert octet in F, D. 803

Valerius Ensemble
Wouter Schmidt verteller

11.12.2022 - 07.05.2023

Passie voor Bach

Ensemble Himmelsburg
Pieter Dirksen muzikale leiding, clavecimbel
Carla Leurs viool
i.s.m. Wilminktheater
en Muziekcentrum Enschede

02.06.2023 - 11.06.2023

Vier jaargetijden, twee werelddelen

Bojan Čičić viool
Santiago Cimadevilla bandoneon
Strijkers Phion

Wolfgang App

Bij dit concert kunt u tijdens de *Symfonie in d* van César Franck gebruik maken van de klassieke muziekapp Wolfgang. Terwijl het orkest speelt, vertelt Wolfgang wat u – precies op dát moment – hoort en wat dit betekent. De app volgt de muziek op de voet en biedt gedetailleerde duiding en interpretatie. Wolfgang fungeert daardoor als een aanvulling op de programmatie en zorgt ervoor dat u de muziek intenser kunt ervaren. Wolfgang is zodanig ontworpen dat u bezoekers rondom u niet stoort. Voor u is af en toe een blik op uw telefoon voldoende. Wij raden u Wolfgang van harte aan!

Download Wolfgang (voor Iphone en Android) gratis in de app stores of via www.wolfgangapp.nl. Start Wolfgang voordat het concert begint en zet uw telefoon op stil.

Binnenkort in de concertzaal

Nieuwsgierig wat er binnenkort speelt?

Kijk op phion.nl voor meer informatie én alle concerten, en schrijf je in voor onze nieuwsbrief, dan blijf je automatisch op de hoogte.

04.11 - 13.11

Filmmuziek uit **The Gadfly** en **Othello**

Phion duikt in de mooiste filmmuziek van Chatsjatoerjan, Prokofjev en Sjostakovitsj. Het orkest speelt onder leiding van dirigent Maxim Rysanov muziek uit *Othello*, *Pique Dame* en *The Gadfly*.

05.11 - 31.03

Polyphonic

Een ode aan drum & bass. Een multidisciplinaire en genre-overstijgende live show m.m.v. musici uit de dj-wereld, Fiber, musici van Phion, The Fiber Pianist, Koen Herfst - drummer van Armin van Buuren - en hardstyle vocalist Diandra Faye.

09.12 - 11.12

Beethovens Tripelconcert

Met zijn uitdagende solopartijen en drie solisten van formaat: Candida Thompson, Harriet Krijgh en Magda Amara. En een reis langs de Rijn met Schumann. O.l.v. Alexei Ogrintchouk.

Met dank aan:

Ministerie OCW, Provincies Gelderland en Overijssel, gemeentes Apeldoorn, Arnhem, Enschede en Nijmegen, Familie Heersink Innovatie Fonds, Paul Pella Fonds, Sociëteit Apollo, Stichting Vrienden van Phion, Appeldoorn, Bömer Engineering services, Koninklijke Burgers' Zoo, Den Hartog Heuff notarissen, Dirkzwager, Eshgro, Heutink Foundation, INN'Twente, Landgoed De Wilmersberg, Rabobank, Regalis, Unica, Van 't Hof Schoonmaak en ZON Zwolle.

Phion steunen middels partnerschap? Kijk voor meer informatie op phion.nl bij Steun.